

Maciej Orkan-Łęcki

Wokół "wypowiedzi", Jan Trzynadlowski, "Acta Universitatis Wratislaviensis. Prace literackie" XVI, Wrocław 1974 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 18/2 (56), 165

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(I) SZUBERT Andrzej: Narrator w opowiadaniach Gabrieli Zapolskiej. "Acta Universitatis Wratislaviensis". Prace literackie" XVI. Wrocław 1974 s. 139-173.

Narrator w opowiadaniach Zapolskiej reprezentuje typ subiektywisty uczulonego na wartości moralne rzeczywistości przez siebie przedstawianej. To, co przedmiotowe w opowiadaniach, jest zwykle tłem, na które rzutowany jest sąd narratora, zwierciadłem odbijającym opinie o przedstawianych postaciach i zjawiskach. Taka kreacja narratora, stwierdza autor studium, wskazuje, że rodowodu artystycznego nowelistyki Zapolskiej należy szukać nie w naturalizmie, lecz wśród pisarzy polskich zgrupowanych wokół "młodej" prasy pozytywistycznej, głoszącej postulat społecznego zaangażowania literatury.

BP/56/7

H.F.

(I) TRZYNADLOWSKI Jan: Wokół "wypowiedzi". "Acta Universitatis Wratislaviensis". Prace literackie" XVI. Wrocław 1974 s. 103-110.

Autor analizuje takie wypowiedzi, jak list (list literacki i otwarty) oraz formy nazywane publicystyką i informacją, przy czym wydobywa specyficzną sytuację komunikacyjną listów, charakteryzującą się nieustanną oscylacją komunikacji i informacji między sobą. Analiza prowadzi do wniosku, że list otwarty spełnia klasyczne rygory publicystyki, a dychotomiczny podział form prasowych na publicystykę i informację zostaje podważony: w informacji bowiem można odczytać zawarte implícite - punkt widzenia nadawcy oraz przewidywane i pożądanе nastawienie odbiorcy, w publicystyce natomiast łatwo odnajdujemy różne informacje. W konkluzji autor sytuuje informację w obrębie wypowiedzi zbiektywizowanej, a publicystykę - w obrębie wypowiedzi zsintetyzowanej.

BP/56/8

M.C.-L.